
P. Aavitsland svarer

KOMMENTAR

PREBEN AAVITSLAND

preben@epidemi.no

Preben Aavitsland er overlege.

Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Selvsagt er det for tidlig å konkludere om hvor covid-19-epidemien vil ende, og selvsagt mangler det fortsatt mye kunnskap om SARS-CoV-2-viruset og dets spredning. Likevel må vi også her i Norge hele tiden ha en strategi med mål og tiltak mot epidemien. Strategien må justeres hyppig basert på ny kunnskap og ny risikovurdering.

Vi regner med at epidemien vil nå Norge (1). Målet for strategien (per 12. februar) er å forsinke epidemien og bremse spredningen slik at helsetjenesten skal få forberedt seg på et økt antall pasienter med alvorlig sykdom. Tiltakenes nytte og ulemper er veid i lys av dette målet. Vi ønsker ikke tiltak som går urimelig ut over enkeltpersoner og samfunnslivet. Tiltakene (1) er a) tidlig oppdaging og isolering (i hjemmet eller på sykehuset, avhengig av klinisk bilde), b) oppfølging og symptom-monitorering av nærkontakter og c) økt håndhygiene og hostehygiene i hele befolkningen.

Febermåling av alle reisende som ankommer Norge er ikke aktuelt. Det har svært tvilsom nytte (ved influensa) ettersom den prediktive evnen er så lav (2). Sensitiviteten for covid-19 er enda lavere fordi feber ofte mangler i tidlig fase, og inkubasjonstida kan være opptil et par uker. De fleste reisende med SARS-CoV-2-infeksjon kan rett og slett ikke oppdages på denne måten (3). Spesifisiteten er lav fordi det er så mange mulige årsaker til feber, blant annet influensa. Samlet sett vil tiltaket ikke hindre innreise av smittede personer, men mange personer må testes og følges opp fordi de tilfeldigvis har feber av helt andre årsaker. Tiltaket vil trekke ressurser bort fra annet arbeid (2).

Munnbind brukt av den vanlige folk eller av pasienter ute i samfunnet ser ikke ut til å begrense spredningen av influensa (4). Vi antar at det samme gjelder covid-19. På Folkehelseinstituttets hjemmesider finnes råd om bruk av personlig beskyttelsesutstyr i helsetjenesten.

Jeg deler Gunnar Halses bekymring for covid-19-epidemien, takker for innspillene og oppfordrer Tidsskriftets lesere til å gi flere innspill til landets smittevern mot denne nye trusselen.

LITTERATUR

1. Folkehelseinstituttet. Risikovurdering av og respons på 2019-nCoV-infeksjon i Norge. Oslo: Folkehelseinstituttet, 2020.
<https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/smitte/smittevern-i-helsetjenesten/risikovurdering-av-og-respons-pa-2019-ncov-infeksjon-i-norge-28.01.2020.pdf> Lest 12.2.2020.
2. Ryu S, Gao H, Wong JY et al. Nonpharmaceutical measures for pandemic influenza in nonhealthcare settings - international travel-related measures. *Emerg Infect Dis* 2020; https://wwwnc.cdc.gov/eid/article/26/5/19-0993_article.htm Lest 12.2.2020.
3. Gostic KM, Gomez AC, Mummah RO et al. Estimated effectiveness of traveller screening to prevent international spread of 2019 novel coronavirus (2019-nCoV). Manuscript 2020; https://kgostic.github.io/traveller_screening/ Lest 12.2.2020.
4. Xiao J, Shiu EYC, Gao H et al. Nonpharmaceutical measures for pandemic influenza in nonhealthcare settings—personal protective and environmental measures. *Emerg Infect Dis* 2020; https://wwwnc.cdc.gov/eid/article/26/5/19-0994_article.htm Lest 12.2.2020.

Publisert: 16. mars 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0158
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. februar 2026.